

Karlshamns kommun – på väg mot integration

Integrationspolitiskt program för Karlshamns kommun

Antaget av kommunfullmäktige

2008-12-01, § 177

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4-6
Utgångspunkt	
Syftet	
Uppdraget	
Begreppet integration	
Arbetets upplägg	
Liten ordbok	
Närliggande politiska program	
Några utgångspunkter i korthet	7-8
Grundlagstöd	
Nationella mål för integrationspolitiken	
Handikappolitiken i Sverige	
Mål för den nationella jämställdhetspolitiken	
Kommunens mål	9
Strategi för arbete	10-11
Strategi för boende	12
Strategi för hälsa	13-14
Strategi för utbildning	15-16
Strategi för samhället	17-18
Bilaga 1-2	19-23

Sammanfattning

Integration förutsätter ömsesidighet. Integrationsarbetet sker i mötet människa till människa. Därför har vi alla ett ansvar för att - som individer - vara öppna för integration. För att nå öppenhet behöver varje människa bli medveten om sina fördomar. Fördomar beror ofta på den egna rädslan för det okända, på okunnighet och på oviljan att bjuda på sig själv. För att förstå och bearbeta sina fördomar behöver var och en pröva sina tankar gentemot andra. Detta kan ske vid organiserade möten med kunniga och inspirerade föredagshållare, genom bra information men också i alla vardagliga möten människor emellan. Kulturkunskaper ökar respekten och förståelsen för såväl den egna som andra kulturer. Med en ökad kulturkunskap kan man förstå och se mänskliga kulturer och samhällsfenomen ur olika perspektiv som historiskt, internationellt, etniskt samt ur genus-, klass- och generationsperspektiv. Integrationsarbetet pågår ständigt och är en förutsättning för fred på jorden, för ett demokratiskt samhälle och en god och trygg vardag för alla.

I det samhället där integrationsarbetet går bra minskar utanförskapet och alla får nytta och glädje av den utvecklingspotential mångfalden ger utrymme till.

Ett bra integrationsarbete pågår i Karlshamn idag - men att det behövs en samverkan. Det är genom en ökad samverkan som det pågående arbetet kan få ny kraft, energi och uthållighet.

Även om programmet är uppdelat på politikområden ska det för samordningens skull i sin helhet läsas av alla och gälla alla. Var och en har möjlighet att ta del av goda exempel och erfarenheter, som presenterats när programmet tagits fram genom att ta kontakt med dem som finns upptagna på listan. (Bilaga 1 och 2)

Föreläsare och inspiratörer behöver bjudas in med jämna mellanrum för att förstärka och ge ny energi åt integrationsarbetet.

Inledning

Utgångspunkter

Karlshamns kommun har i följande styrdokument lagt grunden till kommunens integrationspolitik:

- ”Karlshamn ska präglas av lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Samhällsgemenskapen ska utgå från ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av grundläggande demokratiska värderingar.” (Hämtat ur: Vision 2017)
- ”Integration berör hela samhället, alla sektioner i samhället och alla människor oavsett bakgrund. Dagens samhälle är mer mångkulturellt och en social sammanhållning bland olika grupper i samhället är av största vikt. Utifrån ett tillväxtperspektiv är det viktigt att sysselsättningsnivån ökar bland människor med utländsk bakgrund eftersom denna målgrupp är en i dag inte fullt använd kompetens-, resurs- och rekryteringsbas för ett arbetsliv som i en nära framtid får ett stort rekryteringsbehov.” (Hämtat ur: Gemensam plattform för Karlshamns kommun, mandatperioden 2007-2010)
- ”Ett socialt perspektiv på en hållbar utveckling handlar om hur ett bra vardagsliv kan skapas där vi bor. Våra möjligheter som kommuninvånare att vara delaktiga i de beslut som fattas och som berör kommunen är en grundläggande förutsättning. Möjligheten att kunna påverka det näraliggande har exempelvis avgörande betydelse för gemenskap och sammanhållning. I det hållbara samhället bejakar vi integration och mångfald samt jämställda och jämlika förutsättningar, rättigheter och möjligheter för alla kommuninvånare.” (Hämtat ur: Politiskt handlingsprogram för hållbar utveckling i Karlshamns kommun 2007-2010)

Det integrationspolitiska programmet omfattar integration av alla, som kan uppleva utanförskap i samhället. Utanförskap kan bero på kön, religion, kultur, sexuell läggning, funktionsnedsättning av olika slag eller ha någon annan grund.

Syftet

Syftet med integrationsprogrammet är att kommunfullmäktige tydliggör politikens viljeriktning som underlag och hjälpmedel för nämnder, styrelser, bolag och förvaltningar i det vardagsnära arbetet. Integrationsfrågornas betydelse har vuxit i den allmänna debatten och det är dags att, som många andra kommuner i landet, tydliggöra insikter och förhållnings-sätt till integration i samhället Karlshamn. Kunskaper och erfarenheter av integration varierar troligen hos olika organisationer och enskilda. Integrationsfrågorna spelar roll i boendet, på arbetsplatserna, i skolan och på fritiden.

Integrationspolitiskt program

Uppdraget

Kommunstyrelsen beslöt 2007-06-19, § 190, att ett Integrationspolitisktprogram för Karlshamns kommun arbetas fram och redovisas under september 2008. En politisk arbetsgrupp tillsattes för ändamålet med Suzanne Svensson (s) som sammankallande samt Paul Hedlund (fp) och Britt Jämstorp (kd) som ledamöter och kanslichefen knöts till arbetsgruppen som sekreterare.

Begreppet integration

Uppdraget uppfattas på så sätt att det ska omfatta integration av alla, som kan uppleva utanförskap i samhället. Utanförskapet kan bero på ålder, kön, religion, kultur, sexuell läggning, funktionsnedsättning av olika slag eller ha någon annan grund.

Arbetets upplägg

Arbetsgruppen har inventerat vad som redan har gjorts, vad som görs eller planeras för att underlätta integrationen i Karlshamn. Kunskapen har arbetsgruppen skaffat sig genom möten med den kommunala organisationens företrädare för politiska organ och förvaltningar, andra myndigheter och statliga organ, föreningar och organisationer. (Bilaga 1)

Vid mötena har följande frågor ställts:

- 1 Vad är integration för dig?
- 2 Vad har ni inom din verksamhet redan gjort för att motverka utanförskap?
- 3 Vad skulle ni mer kunna göra? Vad skulle ni vilja göra och vad skulle ni kunna förbättra?

Allt material har bearbetats i en kraftfältanalys med uppdelning i Nuläge, Önskat läge, Stöd och Hinder.

För att sprida kunskap om det integrationspolitiska programmet och ge möjlighet till erfarenhetsutbyte, nya kontakter och nätverksbygge föreslås att en så kallad "Kick off" anordnas när kommunfullmäktige har antagit programmet. Samtliga nämnder och styrelser förväntas finna former för att åta sig uppdrag enligt det integrationspolitiska programmet.

Programmet ska gälla tillsvidare, aktualitetsprövas minst vart fjärde år och revideras vid behov samt följas upp i programmet överenskomna åtaganden och utvärdera dessa varje år.

Integrationspolitiskt program

Liten ordbok

Assimilation – förväntan att minoriteterna ge upp kulturyttringar som skiljer sig från majoritetsbefolkningens språk, religion och andra värderingar. (*Integration, en samtidsspeglning av Margareta Popoola*)

Diskriminering – särbehandling som direkt eller indirekt missgynnar, kränker och/eller begränsar individens handlingsutrymme och valmöjligheter inom olika delar av samhällslivet och som också kränker individens personliga integritet. (*enligt Integrationsverket*)

Etnicitet – Etnisk tillhörighet avser att någon tillhör en grupp personer som har samma nationella (eller etiska) ursprung eller hudfärg. (*enligt Nyckelkrafter, utvecklingspartnerskap inom Europeiska socialfondens gemenskapsinitiativ Equal*)

Funktionshinder – Det är skillnad på funktionshinder och handikapp. Skador och sjukdomar kan leda till funktionsnedsättningar men de blir inte till handikapp förrän i mötet med en otillgänglig omgivning. (*enligt Nyckelkrafter*)

Integration – den sociala processen som gör det möjligt att bilda en sammanhållen helhet utifrån skilda grupperns intressen, erfarenheter och särart. (*enligt Integrationsverket*)

Jämlikhet – Avser rättvisa förhållanden mellan alla individer och grupper i samhället. Jämlikhet utgår ifrån att alla människor har lika värde oavsett kön, ras, religion eller liknande. (*enligt Nyckelkrafter*)

Jämställdhet – Den innebär att kvinnor och män har lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter i samhället. (*enligt Nyckelkrafter*)

Segregation – intrikat uppsättning mekanismer av strukturell, institutionell, kulturell och individuell karaktär som delar upp samhället. Exempelvis boendesegregation. (*enligt Integrationsverket*)

Sexuell läggning – Avser homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Sexuell läggning är vad en person ser sig själv som, inte vad andra tror eller tycker. (*enligt Nyckelkrafter*)

Närliggande politiska program

Följande program, som Karlshamns kommun antagit, ligger nära den politiska prövningen i detta Integrationspolitiska programmet och dessa kommer därför delvis att täcka varandra:

Det näringslivspolitiska programmet, Skolplanen, Handikappolitiska programmet (kommande Tillgänglighetsprogrammet), Jämställdhetsplanen, Mångfaldsplan, Likabehandlingsplan, Folkhälsopolitiska programmet och Kulturpolitiska programmet.

Några utgångspunkter i korthet

Grundlagsstöd

Utdrag ur Regeringsformens 2 §:

- Den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.
- Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd skall vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Det skall särskilt åligga det allmänna att trygga rätten till hälsa, arbete, bostad och utbildning samt att verka för social omsorg och trygghet.
- Det allmänna skall verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden och att alla människor skall kunna uppnå delaktighet och jämställdhet i samhället.
- Det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet samt värna om den enskildes privatliv och familjeliv.
- Etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla ett kultur- och samfundsliv bör främjas.

Nationella mål för integrationspolitiken

Utdrag ur Integrations- och jämställdhetsdepartementets skrivelse ”Integration och mångfald” 2008-03-14:

Sverige ska vara ett land med möjligheter för alla. Alla som bor i Sverige ska respekteras som individer. Invandrare ska inte betraktas som ett homogent kollektiv. Samhället ska präglas av gemenskap och samhörighet. Ingen grupp ska ställas åt sidan eller diskrimineras.

Integrationspolitiken omfattar frågor om lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk eller religiös bakgrund, invandrades etablering i det svenska samhället, svenskt medborgarskap, ersättning till kommunerna för flyktingmottagande samt åtgärder mot etnisk och religiös diskriminering, främlingsfientlighet och rasism.

De övergripande målen för integrationspolitiken är:

- Lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- En samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund.
- En samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt för olikheter inom de gränser som följer av samhällets grundläggande demokratiska värderingar och som alla oavsett bakgrund skall vara delaktiga i och medansvariga för.

Integrationspolitiken ska riva hinder och öppna möjligheter för alla. Den ska frigöra människors inneboende kraft och bryta det utanförskap som fått fotfäste i Sverige. Frånsett den första tiden i landet ska det inte finnas någon särpolitik för invandrare.

Den viktigaste insatsen för integration är att skapa bättre möjligheter för försörjning och egenmakt genom att driva en politik som underlättar arbete och företagande.

Integrationspolitiken innebär att den generella politiken ska utformas utifrån samhällets etiska och kulturella mångfald och utifrån individens behov. De integrationspolitiska må-

Integrationspolitiskt program

len ska genomsyra alla politikområden. Integrationspolitiken genomförs genom generella insatser inom bland annat arbetsmarknads-, utbildnings-, bostads- och folkhälsopolitiken. I de fall särlösningar behövs för nyanlända flyktingar ska de anpassas till den enskilda personens behov och förutsättningar. Lagstiftningen mot etnisk diskriminering och aktiva insatser från myndigheter inom området bidrar till att motverka diskriminering på arbetsmarknaden och inom andra samhällsområden.

Medvetenheten om den etniska och kulturella mångfalden i samhället har ökat, men de integrationspolitiska målen har inte fått tillräckligt genomslag. Det finns fortfarande stora skillnader i livsvillkor mellan inrikes födda och utrikes födda när det gäller sysselsättning, boende, skolresultat med mera. Diskriminering drabbar både utrikes födda och deras barn.

Inom utbildnings- och arbetsmarknadsområdena pågår olika insatser för att öka sysselsättningen, bland annat genom att förbättra introduktionen för nyanlända invandrare, effektivare utbildning i svenska, kompletterande utbildningar, validering av utländsk kompetens och åtgärder för att underlätta för arbetsgivarna att anställa personal.

Handikappolitiken i Sverige

Utdrag ur Socialdepartementets informationsblad "Handikappolitik i Sverige", lättläst version från 2003:

- Samhället ska vara tillgängligt för alla människor.
- De som arbetar på myndigheter och kommuner ska lära sig om funktionshinder och veta att människor med funktionshinder har samma rättigheter som andra människor. De ska ge människor med funktionshinder ett bra bemötande.
- Politiker och tjänstemän ska alltid tänka på vad som är bra för människor med funktionshinder när de bestämmer något.

Mål för den nationella jämställdhetspolitiken

Utdrag ur Integrations- och jämställdhetsdepartementets skrivelse "Mål för jämställdhetspolitiken" 2008-03-13:

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Under det övergripande målet finns fyra delmål:

- Jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet.
- Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Kommunens mål

Med utgångspunkt från det integrationsarbete, som pågår i Karlshamns kommun och som genomförs av kommunen, privata aktörer samt av organisationer och föreningar fastställs följande mål för integrationspolitiken i Karlshamns kommun för perioden 2008-2011:

- Att alla - oavsett ålder, kön, etnisk och kulturell bakgrund eller funktionsnedsättningar - ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter.
- Att förhindra uppkomsten av och bryta utanförskapet i kommunen.
- Att arbeta bort ”vi” och ”dom” samt att se integrationen som en ömsesidig process.
- Att aktivt arbeta med värdegrundsfrågor. Att lyfta upp och göra alla medvetna om sina fördomar. Att öka förståelsen för att bemötande är en mjuk tillgänglighetsfråga.
- Att skapa bättre möjligheter för försörjning och egenmakt genom att driva en politik som underlättar arbete och företagande.
- Att planera för och underlätta möjligheterna att skapa bostadsområden med blandade upplåtelseformer.
- Att ge språkutveckling en framträdande roll i all utbildning. Ett väl utvecklat språk är nyckeln till social kompetens och lärande.
- Att skapa bra mötesplatser, underlätta för människor att skapa nätverk och finna gemenskap.
- Att utveckla ”Dialogmötena” genom att finna nya mötesformer och mötestillfällen där deltagande och delaktighet stimuleras.
- Att låta den kommunala informationen bli en viktig del i integrationsarbetet och utveckla kommunens hemsida som ett stöd för detta.
- Att skapa en resurs som har förutsättningar att hålla samman integrationsarbetet i kommunen.
- Att alla nämnder och styrelser arbetar in integration/mångfald i sina måldokument
- Att ge näring till opinionsbildningen för ett integrerat samhälle i Karlshamns kommun

De kommunala målen för integrationspolitiken i Karlshamns kommun presenteras mer i detalj inom följande politikområden:

1 Arbete

2 Boende

3 Hälsa

4 Utbildning

5 Samhället

Inom varje politikområde presenteras mål och åtgärder. Åtgärder som är övergripande och kräver samverkan och samordning för att genomföras har samlats för sig. Såväl goda exempel som mötesdeltagare finns förtecknade som bilagor till programmet.

1. Arbete

Målbeskrivning

- Alla ska ha rätt till ett arbete, med möjlighet att försörja sig och därigenom bli delaktiga i samhället med de rättigheter och skyldigheter som detta medför.
- Att ta vara på en arbetskraft som idag står utanför arbetsmarknaden. Integrationen är avgörande för den framtida arbetskraftsförsörjningen och utvecklingen i samhället.
- Arbeta för att gruppen som står utanför arbetsmarknaden blir mindre. För detta krävs att vi förstår att integration kräver attitydpåverkan, information, övertalning och förhandling.
- Utgå ifrån ”individen i centrum”. De personer som står utanför arbetsmarknaden är inte ett kollektiv utan består av individer med olika kompetenser och behov.
- Attityder är en ledningsfråga, som kan brytas ner till en fråga om bemötande. Förtroendevalda, chefer och andra ledare ska öka sina kunskaper om olika kulturer, om egna och andras fördomar samt att bemötande är en tillgänglighetsfråga. Värdegrundsfrågor är viktiga och ska ofta diskuteras på arbetsplatserna.
- Värdera mångfald högt i arbetslivet. Det finns en utvecklingspotential och en kreativitet i mångfalden som är mycket värdefull och för lite utnyttjad.

Åtgärd	Ansvarig
Kommunen blir ett bra föredöme, som arbetsgivare, genom att i större utsträckning erbjuda praktikplatser och möjliggöra/underlätta anställning av personer som står utanför arbetsmarknaden.	Samtliga nämnder, styrelser samt bolag och förvaltningar.
Vuxenutbildningen, arbetsmarknadsenheten och introduktionsenheten behöver samordna sitt arbete bättre. Detta kan uppnås med en förändrad struktur, en annan organisation och/eller ett förändrat arbetssätt. Samordning kan ske under en nämnd.	Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, vuxenutbildningsnämnden, servicenämnden och socialnämnden.

Integrationspolitiskt program

Åtgärd	Ansvarig
Med utgångspunkt från individens förutsättningar och behov sker ett teamarbete mellan kommunen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan för att finna utbildning, arbete och sysselsättning.	Servicenämnden, vuxenutbildningsnämnden och socialnämnden.
Prioritera språkpraktik och validering.	Vuxenutbildningsnämnden, servicenämnden, socialnämnden och kommunstyrelsen.
För att utveckla näringslivet ska kommunen synliggöra och involvera företagare, som tillhör underrepresenterade grupper i det etablerade näringslivet. Det kan vara unga företagare, kvinnliga företagare, företagare med utländsk bakgrund eller funktionshindrade företagare.	Kommunstyrelsen
Stimulera näringslivet till ett ur integrationssynpunkt bredare deltagande i nätverkssammansammanster.	Kommunstyrelsen

2. Boende

Målbeskrivning

- Stimulera och stödja hyresvärdar till att ta det sociala ansvaret för dem som befinner sig i eller är på väg mot ett utanförskap.
- Blanda olika upplåtelseformer vid planering av nya bostadsområden för att motverka segregation.
- Mångfald i bostadsområdena. Bostadsområden där invandrare och svenskar, personer med funktionshinder, äldre och yngre har möjlighet att bo och leva tryggt tillsammans.
- Skapa mötesplatser och mötesformer i bostadsområdena för delaktighet och gemenskap.
- Tillgängliga bostäder och bostadsområden med möjlighet till kommunikation.

Åtgärd	Ansvarig
Opinionsbildning för att öppna upp för mångfald i bostadsområdena. En mångfald som gör det möjligt för invandrare och svenskar, personer med funktionsnedsättningar, äldre och yngre att bo och leva tryggt tillsammans i samma bostadsområden.	Kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och KABO.
Stadsmiljöenheten och brottsförebyggande rådet utvecklar sin samverkan vid planeringen av den fysiska miljön för att öka trygghet och säkerhet.	Byggnadsnämnden och kommunstyrelsen.
Fastighetsinformation vad avser tillgänglighet samlas in och offentliggörs på kommunens hemsida och förmedlas genom kommunens medborgarkontor. Med tillgänglighet förstås bland annat tillgång till hiss, hörselslinga med flera hjälpmedel.	Kommunstyrelsen

3. Hälsa

Målbeskrivning

- Engagera frivilligorganisationerna mer i integrationsarbetet.
- Stödja samfunden med samarbete och handledning i sociala frågor.
- Öka andelen invandrare och funktionshindrade bland de anställda i omsorgen.
- Utveckla "Dialogmötena" genom att utveckla nya mötesformer och mötestillfällen där deltagande och delaktighet stimuleras.
- Involvera hälsokommunikatörerna i integrationsarbetet .
- Vidta åtgärder för att förbättra de ungas psykiska hälsa genom kraftfulla och tidiga insatser.
- Ge alla anställda kompetensutbildning i värdegrundsarbete, för att öka förståelsen för egna och andras tankar om etnicitet, religion, kultur, ålder, kön, sexualitet och funktionsnedsättningar.
- Arbeta för en jämnare könsfördelning bland omsorgens anställda.

Åtgärd	Ansvarig
Kraftfulla och tidiga insatser för att förbättra de ungas psykiska hälsa.	Kommunstyrelsen, utbildningsnämnderna, socialnämnden, omsorgsnämnden och servicenämnden.
Stödja föreningarnas och frivilligorganisationernas arbetet bland ensamma, äldre, invandrare, funktionshindrade, missbrukare och hemlösa.	Socialnämnden, omsorgsnämnden och teknik- och fritidsnämnden.
Arbeta med tolk vid möten med invandrarföräldrar när det behövs. Barnen ska inte användas som tolk och ska inte behöva ta ansvar för de vuxnas samtal.	Socialnämnden.

Integrationspolitiskt program

Åtgärd	Ansvarig
Möta medborgarna utifrån allas behov genom att anställa vårdpersonal med språk- och kulturkunskaper av betydelse för vårdtagarna.	Omsorgsnämnden
Anordna kompetensutbildning i värdegrundsarbete för alla anställda.	Omsorgsnämnden och socialnämnden.

4. Utbildning

Målbeskrivning

- Se eleverna som individer!
- Arbeta med värdegrundsfrågor på ett synligt, tydligt och aktivt sätt.
- Att ta tidiga signaler på barns utanförskap på allvar och agera kraftfullt.
- Ge alla goda kunskaper i svenska språket eftersom det är nyckeln till delaktighet i samhället.
- Arbeta för en jämnare könsfördelning bland skolans anställda. Barn behöver både manliga och kvinnliga förebilder.
- Ge föräldrar stöd i sin föräldraroll.
- I kommunens skolor visar alla varandra respekt och ingen blir kränkt.
- Aktivt arbeta för att öka andelen personal med annan etnisk bakgrund i skolorna.
- Ge alla anställda kompetensutbildning i värdegrundsarbete, för att öka förståelsen för egna och andras tankar om etnicitet, religion, kultur, ålder, kön, sexualitet och funktionsnedsättningar.

Åtgärd	Ansvarig
Hitta nya arbetsmetoder och samverkansformer mellan verksamheter för att förebygga och stävja utanförskap.	BUS-nämnden, gymnasienämnden, vuxenutbildningsnämnden, socialnämnden och kommunstyrelsen.
Öka kunskaperna om olika kulturer, religioner, funktionsnedsättningar och sexuella läggningar via värdegrundsdiskussioner.	BUS-nämnden, gymnasienämnden och vuxenutbildningsnämnden.
Förbättra möjligheterna att validera kunskaper och examina.	Vuxenutbildningsnämnden.

Integrationspolitiskt program

Åtgärd	Ansvarig
Arbeta med tolk vid möten med invandrarföräldrar när det behövs. Barnen ska inte användas som tolk och ska inte behöva ta ansvar för de vuxnas samtal.	BUS-nämnden och gymnasienämnden.
Utforma skollokaler så att de motverkar utanförskap.	Servicenämnden, BUS-nämnden, gymnasienämnden och vuxenutbildningsnämnden.
Stimulera språkinläringen.	BUS-nämnden, gymnasienämnden och vuxenutbildningsnämnden.
Arbeta för och underlätta för alla föräldrar att besöka skolan och delta i skolarbetet.	BUS-nämnden och gymnasienämnden.
Stimulera till möten mellan unga och äldre i olika aktiviteter.	BUS-nämnden och gymnasienämnden.
Ge alla vuxna som arbetar med barn och ungdomar goda förutsättningar för att bli det vuxenstöd som barnen vill ha och de vuxenförebilder som barnen behöver.	Servicenämnden, BUS-nämnden och gymnasienämnden.
Utveckla verksamheter med exempelvis faddrar och kamratstödjare.	BUS-nämnden och gymnasienämnden.
Anordna kompetensutbildning i värdegrundsarbete för alla anställda i kommunens skolor.	Servicenämnden, BUS-nämnden, gymnasienämnden och vuxenutbildningsnämnden.

5. Samhället

Målsättning

Byta utanförskap mot gemenskap genom att:

- Skapa fler mötesplatser och stödja de mötesplatser som finns.
- Satsa medvetet på mångfald i all kultur. Locka nya grupper att delta i och besöka kulturaktiviteter.
- Arbeta för och underlätta för alla föräldrar att vara aktiva i barnens fritidsaktiviteter för att skapa egna kontakter och nätverk.
- Premiera och stimulera föreningar/organisationer som arbetar för att minska utanförskapet.
- Skapa en aktuell och samlad ”tillgänglighetsguide” på kommunens hemsida.
- Genomföra utbildning i kulturkunskap för förtroendevalda och anställda i Karlshamns kommun. Företrädare för de myndigheter, samfund, organisationer och föreningar som deltagit i detta integrationsprogram ska bjudas in.

Åtgärd	Ansvarig
Att göra biblioteket till en social mötesplats – en social arena, som möjliggör möten mellan grupper och individer och bidrar till ett jämlikt, demokratiskt deltagande i samhällsutvecklingen.	Kulturnämnden.
En samlad ”tillgänglighetsguide” på kommunens hemsida som underlättar för den enskilde att bedöma lokalers, butikers och andra anläggningars tillgänglighet.	Byggnadsnämnden, servicenämnden och trafik- och fritidsnämnden.
Utrusta och utforma expeditioner, receptioner och andra informationsplatser där kommunen möter kommuninvånarna för att underlätta för funktionsnedsatta.	Servicenämnden och kommunstyrelsen.

Integrationspolitiskt program

Åtgärd	Ansvarig
Underlätta för alla att ta del av kommunens information. Detta kan ske exempelvis genom att information lämnas på olika språk, på "Lättläst", att den kan läsas upp och med typsnitt färgval med mera som gör det enklare för alla att ta del av informationen.	Samtliga nämnder och bolag.
Premiera föreningar som gör aktiviteter som minskar utanförskapet.	Teknik- och fritidsnämnden och kulturnämnden.
Anlita introduktionsenheten mer. Där finns stora kunskaper om kultur och etnicitet. Introduktionsenheten arbetar med introduktion till svenskt arbets- och samhällsliv för flyktingar under två år från uppehållstillstånd. Uppdraget är att finna snabbaste och lämpligaste vägen till arbete/självförsörjning i Sverige.	Samtliga nämnder och bolag.
Stimulera och stödja grupper som vill starta och driva föreningar för att minska utanförskapet.	Teknik- och fritidsnämnden, kulturnämnden, omsorgsnämnden och socialnämnden.

Bilaga 1

Goda exempel

1 Arbete

- ”Dialogforum” som avser kontakter mellan utbildningen och arbetsmarknaden är bra och bör utvecklas.
- ”Gränslös kompetens” att matcha praktikanter med arbetsplatser.
- ”Arbetslösa högskoleutbildade invandrare i arbete” ett EU-projekt hos arbetsförmedlingen
- Ge arbetsledningen stöd för att anställa underrepresenterade grupper i exempelvis vården. Börja med flera arbetstagare på samma arbetsplats för att senare avknoppa i små grupper.
- ”Ikarosprojektet” har varit inriktat mot sysselsättning.
- ”Karlshamnsportföljen” har matchat långtidsarbetssökandes kompetens mot lediga jobb.
- ”UngVux” – ett projekt som syftade till att få unga i utanförskap att genom utbildning och praktik få fäste på arbetsmarknaden.

2 Boende

- Den sociala checklistan som används i planarbetet
- KABO:s boråd
- Trygghetsvandringar och Nattvandrarerna

3 Hälsa

- Att se bemötande som en mjuk tillgänglighetsfråga.
- Hälsokommunikatörernas verksamhet.
- Bäckegårdens arbete med boende för hemlösa.
- Temagrupper för barn och ungdomar med missbrukande föräldrar.
- En handlingskraftig kvinnojour.
- Röda Korsets stöd till hemlösa och ensamma.
- Hälsocaféet på Björnabacken med olika hälsoteman varje gång.
- Röda Korset tar hand om 1-2 flyktingfamiljer åt gången med stöd av konsulter inom organisationen.

Integrationspolitiskt program

4 Utbildning

- ”Individen i centrum” socialnämnden och vuxenutbildningsnämnden med AF, CSN och försäkringskassan.
- Biblioteket som studielokal för sfi och högskolan.
- Litteraturprojektet på förskolan Regnbågen
- Ordbron i samverkan mellan ABF, KABO och hyresgästföreningen för invandrarkvinnor
- ”Äppelhyllan” på biblioteket med alla medier för barn med funktionshinder.
- Samverkan mellan Vägga gymnasieskolas elever och gymnasiesärskolan med aktiviteter för funktionsnedsatta elever.

5 Samhället

- Biblioteket som mötesplats för medborgarna och arbetet med informationsförsörjning.
- Kyrkornas arbete med att ta emot personer som lever i missär, som behöver ekonomisk hjälp och som har blivit missförstådda hos kommunen.
- Kyrkornas arbete med attityder, som är goda investeringar då det öppnar upp människors sinnen och stärker de goda krafterna.
- ”Öppen förskola” eller ”Öppet hus” i församlingarna och ”Eftis” när barnen kommer från skolan.
- Fikat på ”Kupan”, som blivit en bra mötesplats.
- ”IFA”, idrott för alla. Projektet stimulerade föreningar att tillgänglighetsanpassa verksamheten.
- Särskild föreningstid för bokstavs barn.
- ”Kulan” i Fridhem
- Fritidsverksamheten som en del av Bodemokratin.
- Att söka upp barn och ungdomar där de är och ordna aktiviteter där.
- ”Nya steg” för barn och föräldrar i åk 6.
- Kille- eller tjejverksamhet i enkönade grupper.
- Pensionärsorganisationernas arbete med att bryta ensamheten och därmed ett utanförskap bland äldre-

Bilaga 2

Personer och organisationer som arbetsgruppen mött:

Karlshamns kommun internt:

Kommunledningen

Sven-Åke Svensson, kommunstyrelsens
ordförande

Bengt Mattsson, kommundirektör

Personalenheten

Thomas Andersson, personalchef

Helen Johnsson, jämställdhetshandläggare

Näringsliv

Ulrika Nordén Johansson, näringslivschef

Folkhälsa

Sara Anderhov, folkhälsosamordnare

Samhällsbyggnad

Leif Håkansson, ordförande teknik- och fritidsnämnden

Roland Ohlsson, ordförande i servicenämnden

Jan Bremberg, ordförande i byggnadsnämnden

Ulf Ohlsson, chef för samhällsbyggnadsförvaltningen

Arbetsmarknadsenheten

Cindy Olsson,

Fysisk planering

Christina Johansson, planarkitekt

Fritidsenheter

Christer Petterson,

Tommy Persson,

Omsorg

Gun Hedlund, ordförande i socialnämnden

Christel Jonasson, ordförande i omsorgsnämnden

Christel Jönsson, omsorgschef

Integrationspolitiskt program

Handikappomsorg	Annelie Börjesdotter Stefan Svensson
Introduktionsenheten	Lena Blomdahl, enhetschef Ingmar Holgersson Julina Chehab, tolk
Övriga <u>Utbildning</u>	Silvia Nichifor, enhetschef i äldreomsorgen Sune Hedén, ordförande i kulturnämnden Johnny Persson, vice ordförande i vuxenutbildnings- nämnden Per-Ola Mattson, ordförande i nämnden för barn, ungdom och skola Jörgen Funestad, utbildningschef
Barnomsorg/Grundskola	Anita Westmar Anneli Bengtsson Ann-Cathrine Nilsson
Gymnasium	Eva Kindell
Vuxenutbildning	Peter Stålbrand
Sfi-undervisning	Barbro Kouzmine Ann Marie Hendrych
Kultur	Susanne Hammargren Pernilla Ekwall-Liljeqvist
Övriga	Elevråden genom Mathilda Gustafsson, Johannes Ankarbrandt, Sofia Thomasson, Oliver Lundgren och Malva Nordin
<u>KABO</u>	
Mötesplats BoDe	Kerstin Gustafsson, styrelseordförande i KABO Eva Willander
<u>Fackliga</u>	Ylva Eriksson, Kommunal Leif Peterson, SKTF

Integrationspolitiskt program

Externa mötesdeltagare:

Arbetsförmedlingen	Kerstin Eskilsson
”Arbetslösa högskoleutbildade invandrare i arbete”	Ingrid Hagberg-Hake, EU-projekt
Blekinge Idrottsförbund	Rolf Trulsson
Fackliga	Lars Hasselgren, SIF
Fastighetsägare	Peter Nilsson
Handikappföreningar	Yvonne Forssell m fl
Hyresgästföreningen	Kerstin Lendl
Hälsokommunikatör	Mirosława Balic
Invandrarföreningar	Theo K, Grekiska föreningen Tarek Noori, Afghanska föreningen
Kvinnojouren	Annelott Antonsson
Kyrkor/samfund	Stefan Nordström, Kristofferskyrkan Barbro Hörberg, Pingstkyrkan Mats Lundgren, Svenska kyrkan
Landstinget Blekinge	Birgitta Billinger Lundgren, vårdstrateg
Pensionärsföreningar	Lennart Torshall, SPF Solveig Malmgren, PRO
Polisen	Örjan Zettergren
Riagården	Carola Olsson
Röda Korset	Anneli Bengtsson Gullan Strålmark
Studieförbund	Mauritz Rehn, Sensus Kirsti Gustavsson, Vuxenskolan
Svenskt Näringsliv	Carina Centrén
Tillgänglighet	Therese Dajcman, tillgänglighetskonsult
RFSU	Jesper Svensson